

Resums
Resúmenes
Resumits
Abstracts
Résumés

Resums

Codificació

Catalunya després de la Constitució va assumir, expressament, competència per legislar en matèria civil, primer en l'art. 9.2 EAC 1979, la qual cosa reforça l'art. 129 EAC 2006. L'art. 149.1.8 CE estableix el repartiment de competències. Pel que fa a la interpretació de la paraula «desenvolupament», l'actual art. 129 EAC parteix de la interpretació *àmplia o autonomista* que suposa que es pot legislar, il·limitadament, respecte al dret civil sobre qualsevol matèria, sense més restriccions que la reserva de les matèries reservades a l'Estat.

El procés legislatiu en matèria civil, que culminarà amb l'elaboració de tots els llibres del Codi civil de Catalunya, s'ha desplegat en etapes ben definides: primer va ser la incorporació a l'ordenament jurídic català de la Compilació de dret civil de 1960, moment a partir del qual l'objectiu va ser l'elaboració de les regles de les institucions civils pròpies, en aquesta etapa s'insereixen l'aprovació del Codi de successions i del Codi de família, entre d'altres. La fase següent s'inicia a partir del Decret 190/2000, de 29 de maig, que constitueix la Comissió de Codificació, dins de l'Observatori de Dret Privat de Catalunya al si del Departament de Justícia de la Generalitat. Fruit del treball de la Comissió van ser diverses lleis especials i la Llei 29/2002, primera del Codi civil de Catalunya, que inicia el camí per a la redacció d'un cos legal únic. La Llei primera del CCC n'estableix l'estructura i la composició: llibre I: disposicions generals i prescripció i caducitat, llibre II: persona i família, llibre III: persona jurídica, llibre IV: successions i llibre VI, obligacions i contractes. El cos legal té vocació de contenir la legislació civil catalana de manera completa, té el seu propi sistema de supletorietat i té caràcter de dret comú (art. 111-4 CCCat), norma bàsica de l'ordenament jurídic català. Tècnicalement s'estructura com un codi obert.

Llibre I

El llibre I és el primer dels que componen el Codi civil de Catalunya que va entrar en vigor. El títol I conté un seguit de “disposicions generals”, que estableixen les fonts i els principis bàsics del dret civil català. És especialment transcendent l'art. 111-4, que presenta les disposicions del Codi civil com a “dret comú” a Catalunya, i el dret català és d'aplicació preferent a Catalunya, de manera que el dret supletori només pot ser aplicat si, un cop autointegrat a la tradició jurídica i els seus principis generals, no s'oposa a les lleis i als principis propis del dret català. A més, s'enllacen alguns dels principis jurídics bàsics, com la llibertat civil, la bona fe o l'equitat. El títol II conté una regulació moderna i completa de la prescripció i la caducitat, amb novetats destacades entre els drets civils vigents a Espanya, com una reducció i homogeneïtzació dels terminis prescriptius, la suspensió de la prescripció al costat de la seva interrupció o la possibilitat de modificar convencionalment els terminis.

Resums

Llibre III

La Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre III del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques, refon i adapta a la sistemàtica pròpia d'un codi civil la normativa catalana en matèria d'associacions i de fundacions, que anteriorment contenien dues lleis especials, la Llei 7/1997 i la Llei 5/2001. La principal novetat d'aquesta tasca de refosa i d'adapció és la incorporació d'un nou títol de disposicions generals, aplicables a associacions i fundacions i també, amb caràcter supletori, a altres persones jurídiques regulades pel dret català, com ara les cooperatives, les mutualitats de previsió social o les caixes d'estalvis. Les disposicions generals regulen els atributs bàsics de la personalitat jurídica; els instruments d'actuació i representació de les persones jurídiques; les normes bàsiques del règim comptable o documental; els actes de modificació estructural; el procediment de liquidació i el règim de publicitat. Els títols II i III regulen el dret d'associacions i de fundacions seguint la pauta del dret preexistent, però se n'actualitzen alguns continguts i se'n superen algunes mancances per garantir que aquestes entitats puguin complir amb més efectivitat les seves finalitats. La Llei requereix que les associacions i fundacions ja constituïdes s'adaptin a les disposicions del llibre III en el termini de tres anys a comptar de l'entrada en vigor, que es produueix el 3 d'agost de 2008.

Llibre IV

La Llei 10/2008, de 10 de juliol, del llibre IV del Codi civil de Catalunya, relatiu a les successions, incorpora aquesta matèria del nostre dret en el CCCat. Fins ara, el dret successori català estava contingut en la Llei 4/1991, de 30 de desembre, del Codi de successions, que el regulava ja de forma autònoma, completa i sistemàtica. El llibre IV ha partit d'aquesta normativa i, en ocasió de la seva refosa en el CCCat, s'ha actualitzat i modificat d'acord amb el que s'ha considerat necessari per a la societat moderna i canviant que ha de regir. La nova normativa respecta els principis tradicionals clàssics del dret català, en un sistema basat en la llibertat de testar, i introduceix novetats significatives en una regulació que, durant els seus quinze anys llargs de vigència, ha estat prou positiva per a la pràctica. Entre les novetats més rellevants del llibre IV, que s'estructura en sis títols, cal destacar les relatives a la regulació dels pactes successoris, els drets del vidu en la successió intestada, al qual s'equipara el convivent en unió estable de parella, les reformes en matèria de llegítima i quarta vídua, la supressió de la reserva, així com la nova regulació de la comunitat hereditària i la responsabilitat de l'hereu. El nou dret de successions de Catalunya entrarà en vigor l'1 de gener de 2009.

El llibre V

La Llei 5/2006, de 10 de maig, va aprovar el llibre V del Codi civil de Catalunya, dedicat als drets reals, en què es regulen figures jurídiques tan importants com el dret de propietat, l'usdefruit o la hipoteca.

El camí per arribar-hi no ha estat fàcil. Ha calgut modernitzar, refondre i harmonitzar el contingut de set lleis, i regular, per primera vegada de manera completa a Catalunya, tota

16 NÚM

una sèrie de figures jurídiques que són el suport i la cohesió de l'entramat de normes que integren el dret patrimonial, dins del Codi civil de Catalunya; per exemple, la possessió i els mecanismes d'adquisició dels drets reals.

Una de les novetats de més transcendència social del llibre V ha estat la nova regulació de la propietat horitzontal, règim jurídic sota el qual s'organitzen normalment, per exemple, les diferents titularitats dels pisos o locals d'un mateix edifici. Destaca especialment la millora del funcionament de la Junta de Propietaris, la regulació de l'anomenada “propietat horitzontal complexa”, adequada als conjunts immobiliaris amb diversos edificis però amb zones comunitàries, com ara piscines o zones d'esbarjo, i la de la “propietat horitzontal per parcel·les”, és a dir, les anomenades vulgarment “urbanitzacions privades”.

El llibre V ha regulat, per primera vegada de manera completa, algunes figures, com ara el dret de vol, que permet construir una planta o més sobre l'immoble gravat, o els drets d'aprofitament parcial, figura clàssica que el legislador pretén revifar amb l'aplicació per a noves finalitats, com ara la conservació dels recursos naturals i paisatgístics.

En matèria del dret real d'hipoteca, la Generalitat ha optat per no exercir la competència legislativa en la seva totalitat, i s'ha limitat a regular alguns supòsits especials, com ara la hipoteca de l'habitatge familiar o la hipoteca en garantia de pensions compensatòries, en cas de nul·litat del matrimoni, divorci o separació judicial.

El llibre V és, en línies generals, digne d'elogi. El legislador català hi ha esmerçat molts esforços i el resultat ha estat una regulació moderna, acurada i útil dels drets reals. Hi ha, però, algunes mancances i imprecisions que caldria corregir, com per exemple la no-regulació de la penyora flotant.

Resúmenes

Resúmenes

Codificación

Cataluña después de la Constitución asumió, expresamente, competencia para legislar en materia civil, primero en el art. 9.2 EAC 1979, lo que refuerza el art. 129 EAC 2006. El art. 149.1.8^a CE establece el reparto de competencias. Con respecto a la interpretación de la palabra «desarrollo», el actual art. 129 EAC parte de la interpretación *amplia o autonomista* que supone que se puede legislar, ilimitadamente, con respecto al derecho civil sobre cualquier materia, sin más restricciones que la reserva de aquellas materias reservadas para el Estado.

El proceso legislativo en materia civil, que culminará con la elaboración de todos los libros del Código Civil de Cataluña, se ha desplegado en etapas bien definidas: primero fue la incorporación al ordenamiento jurídico catalán de la Compilación de Derecho Civil de 1960, momento a partir del cual el objetivo fue la elaboración de las reglas de las instituciones civiles propias; en esta etapa se inscriben la aprobación del Código de Sucesiones y del Código de Familia, entre otros. La siguiente fase se inicia a partir del Decreto 190/2000, de 29 de mayo, que constituye la Comisión de Codificación, dentro del Observatorio de Derecho Privado de Cataluña, en el seno del Departamento de Justicia de la Generalitat. Fruto del trabajo de la Comisión fueron varias leyes especiales y la Ley 29/2002, primera del Código Civil de Cataluña que inicia el camino para la redacción de un cuerpo legal único. La Ley primera del CCC establece su estructura y composición: libro I: disposiciones generales y prescripción y caducidad; libro II: persona y familia; libro III: persona jurídica; libro IV: sucesiones, y libro VI: obligaciones y contratos. El cuerpo legal tiene vocación de contener la legislación civil catalana de manera completa, cuenta con su propio sistema de supletoriedad y tiene carácter de derecho común (art. 111-4 CCCat), norma básica del ordenamiento jurídico catalán. Técnicamente se estructura como un código abierto.

Libro I

El libro I es el primero de los que componen el Código Civil de Cataluña que entró en vigor. Su título I contiene una serie de “disposiciones generales” que establecen las fuentes y principios básicos del derecho civil catalán. Es especialmente trascendente el art. 111-4, que presenta las disposiciones del Código Civil como “derecho común” en Cataluña. El derecho catalán es de aplicación preferente en Cataluña, de manera que el derecho supletorio solo puede ser aplicado si, una vez autointegrada con la tradición jurídica y sus principios generales, no se opone a las leyes y a los principios propios del derecho catalán. Además, se enumeran algunos de los principios jurídicos básicos, como la libertad civil, la buena fe o la equidad. El título II contiene una regulación moderna y completa de la prescripción y la caducidad, con novedades destacadas entre los derechos civiles vivientes en España, como una reducción y homogenización de los plazos prescriptivos, la

16 NÚM

suspensión de la prescripción, además de su interrupción o la posibilidad de modificar convencionalmente los plazos.

Libro III

La Ley 4/2008, del 24 de abril, del libro III del Código Civil de Cataluña, relativo a las personas jurídicas, refunde y adapta a la sistemática propia de un código civil la normativa catalana en materia de asociaciones y de fundaciones, anteriormente contenida en dos leyes especiales, la Ley 7/1997 y la Ley 5/2001. La principal novedad de esta tarea de refundición y adaptación es la incorporación de un nuevo título de disposiciones generales, aplicables a asociaciones y fundaciones y también, con carácter supletorio, a otras personas jurídicas reguladas por el derecho catalán, como las cooperativas, las mutualidades de previsión social o las cajas de ahorros. Las disposiciones generales regulan los atributos básicos de la personalidad jurídica; los instrumentos de actuación y representación de las personas jurídicas; las normas básicas del régimen contable o documental; los actos de modificación estructural; el procedimiento de liquidación y el régimen de publicidad. Los títulos II y III regulan el derecho de asociaciones y de fundaciones siguiendo la pauta del derecho preexistente, pero se actualizan algunos contenidos y se superan algunas carencias para garantizar que estas entidades puedan cumplir con más efectividad sus finalidades. La Ley requiere que las asociaciones y fundaciones ya constituidas se adapten a las disposiciones del libro III en el plazo de tres años a contar desde su entrada en vigor, que se produce el 3 de agosto de 2008.

Libro IV

La Ley 10/2008, de 10 de julio, del libro IV del Código Civil de Cataluña, relativo a las sucesiones, incorpora esta materia de nuestro derecho al CCCat. Hasta ahora, el derecho sucesorio catalán estaba contenido en la Ley 4/1991, de 30 de diciembre, del Código de Sucesiones, que lo regulaba ya de forma autónoma, completa y sistemática. El libro IV ha partido de esta normativa y, con ocasión de su texto refundido en el CCCat, se ha procedido a actualizarla y modificarla de acuerdo con lo que se ha considerado necesario para la sociedad moderna y cambiante en que debe regir. La nueva normativa respeta los principios tradicionales clásicos del derecho catalán, en un sistema basado en la libertad de testar, e introduce novedades significativas en una regulación que, durante sus quince años largos de vigencia, ha sido muy positiva para la práctica. Entre las novedades más relevantes del libro IV, que se estructura en seis títulos, hay que destacar las relativas a la regulación de los pactos sucesorios, los derechos del cónyuge viudo en la sucesión intestada, al que se equipara el conviviente en unión estable de pareja, las reformas en materia de legítima y cuarta vidual, la supresión de la reserva, así como la nueva regulación de la comunidad hereditaria y la responsabilidad del heredero. El nuevo derecho de sucesiones de Cataluña entrará en vigor el 1 de enero de 2009.

Resúmenes

Libro V

La Ley 5/2006, de 10 de mayo, aprobó el libro V del Código Civil de Cataluña, dedicado a los derechos reales; en él se regulan figuras jurídicas tan importantes como el derecho de propiedad, el usufructo o la hipoteca.

El camino no ha sido fácil. Ha habido que modernizar, refundir y armonizar el contenido de siete leyes, y regular, por primera vez de manera completa en Cataluña, toda una serie de figuras jurídicas que son el apoyo y dan cohesión al entramado de normas que integran el derecho patrimonial, dentro del Código Civil de Cataluña, como por ejemplo la posesión y los mecanismos de adquisición de los derechos reales.

Una de las novedades de más trascendencia social del libro V ha sido la nueva regulación de la propiedad horizontal, régimen jurídico bajo el que se organizan normalmente, por ejemplo, las diferentes titularidades de los pisos o locales de un mismo edificio. Destaca especialmente la mejora del funcionamiento de la junta de propietarios, la regulación de la denominada “propiedad horizontal compleja”, adecuada a los conjuntos inmobiliarios con varios edificios pero con zonas comunitarias, como piscinas o zonas de recreo, y la de la “propiedad horizontal por parcelas”, es decir, las vulgarmente denominadas urbanizaciones privadas.

El libro V ha regulado, por primera vez de manera completa, algunas figuras, como el derecho de vuelo, que permite construir unas o más plantas sobre el inmueble gravado, o los derechos de aprovechamiento parcial, figura clásica que el legislador pretende reavivar con su aplicación a nuevas finalidades, como la conservación de los recursos naturales y paisajísticos.

En materia del derecho real de hipoteca, la Generalitat ha optado por no ejercer su competencia legislativa en su totalidad y se ha limitado a regular algunos supuestos especiales, como la hipoteca de la vivienda familiar o la hipoteca en garantía de pensiones compensatorias, en caso de nulidad del matrimonio, divorcio o separación judicial.

El libro V es, en líneas generales, digno de elogio. El legislador catalán ha invertido muchos esfuerzos y el resultado ha sido una regulación moderna, esmerada y útil de los derechos reales. Hay, sin embargo, algunas carencias e imprecisiones que habría que corregir, como, por ejemplo, la no regulación de la prenda flotante.

Resumits

Codificacion

Catalonha a compdar dera Constitucion assumic, expréssaments, competéncia entà legiferar era matèria civiu, prumèr en art. 9 2. EAC 1979, çò que reforfilhe er art. 129 EAC 2006. Er art. 149.1.8^a CE establís eth despartiment de competéncias. Per çò qu'ei dera interpretacion dera paraula «desvolopament», er actuau art. 129 EAC partis dera interpretacion ampla o autonomista que supause que se pòt legiferar, illimitadament, per çò qu'ei eth dret civiu sus quina matèria que sigue, sense mès restriccions qu'era resèrva d'aqueres matèries reservades ar estat.

Eth procès legislatiu en matèria civiu, que culminarà damb era elaboracion de toti es Libes deth Còdi Civiu de Catalonha s'a desplegat en estapes plan definides: Prumèr siguec era incorporacion, ar ordenament juridic catalan dera Compilacion de Dret Civiu de 1960, moment a compdar deth quau er objectiu siguec era elaboracion des normes des institucions civius pròpries, en aguesta estapa s'inserissen era aprobacion deth Còdi de Successions e deth Còdi de Familha, entre d'auti. Era següenta fasa s'inicie a compdar deth Decrèt 190/2000, de 29 de mai, que constituís era Comission de Codificacion, laguens der Observatori de Dret Privat de Catalonha laguens deth Departament de Justícia dera Generalitat. Frut deth trabalh dera Comission sigueren diuèrses leis especiaus e era Lei 29/2002, prumèra deth Còdi Civiu de Catalonha qu'inicie eth camin entara redaccion d'un còs legau unic. Era Lei prumèra deth CCC n'establís era estructura e era compausacion: Libe I: disposicions generaus e prescripcion e caducitat, Libe II: persona e familia, Libe III: persona juridica, Libe IV: successions e Libe VI: obligacions e contractes. Eth còs legau a vocation de contier era legislacion civiu catalana de manera completa, compde damb eth sòn pròpri sistèma de supletorietat e qu'a caractèr de dret comun (art. 111-4 CCCat), norma basica der ordenament juridic catalan. Tecnicaments s'estructure coma un còdi dubèrt.

Libe I

Eth Libe I ei eth prumèr des que compausen eth Còdi Civiu de Catalonha qu'entrèc en vigor. Eth sòn Títol I conten un seguit de disposicions generaus, qu'establissem es hònts e principis basics deth dret civiu catalan. Ei mès que mès transcendent er art. 111-4, que presente es disposicions deth Còdi civiu coma "dret comun" en Catalonha, en tot èster eth dret catalan d'aplicacion preferenta en Catalonha, de sòrta qu'eth dret supletori sonque pòt èster aplicat se, un còp autointegrat damb era tradicion juridica e es sòns principis generaus, non s'opause as leis e as pròpris principis deth dret catalan. Ath delà, s'enumèren bèri uns des principis juridics basics, coma era libertat civiu, era bona fe o era equitat. Eth Títol II conten ua regulacion modèrna e completa dera prescripcion e dera caducitat, damb novetats destacades entre es drets civius en vigor en Espanha coma ua reduccion e omogeneïzacion des tèrmes prescriptius, era suspension dera prescripcion ath cant dera sua interrupcion o era possibilitat de modificar convencionalaments es tèrmes.

Resumits

Libe III

Era Lei 4/2008, de 24 d'abriu, deth libe III deth Còdi civiu de Catalonha, relatiu as persones juridiques, rehon e adapte ara sistematica pròpria d'un Còdi civiu era norma catalana en matèria d'associacions e de fondacions, anterioraments contenguda en dues leis especiaus, era Lei 7/1997 e era Lei 5/2001. Era principau novetat d'aguest prètzhet de rehonuda e adaptacion ei era incorporacion d'un nau títol de disposicions generaus, aplicables a associacions e fondacions e tanben, damb caractèr supletòri, a d'autas persones juridiques regulades peth dret catalan, coma es cooperatives, es mutualitats de prevision sociau o es caishes d'estauviaments. Es disposicions generaus regulen es atributs basics dera personalitat juridica; es estruments d'accion e representacion des persones juridiques; es normes basiques deth regim comptable o documentau; es actes de modificacion estructurau; eth procediment de liquidacion e eth regim de publicitat. Es títols II e III regulen eth dret d'associacions e de fondacions en tot seguir eth modèu deth dret preexistent, mès se n'actualizen bèri contenguts e se'n supèren bères mancances entà garantir qu'aguestes entitats poguen complir damb mès efectivitat es sòns objectius. Era lei intime qu'es associacions e fondacions ja constituïdes s'adapten as disposicions deth libe III en tèrme de tres ans a compdar dera entrada en vigor, que se produsís eth 3 d'agost de 2008.

Libe IV

Era Lei 10/2008, de 10 de junhsèga, deth Libe IV deth Còdi civiu de Catalonha, relatiu as successions, incorpòre aguesta matèria deth nòste dret ath CCCat. Enquia ara, eth dret successòri catalan ère contengut ena Lei 4/1991, de 30 de deseme, deth *Còdi de successions*, que lo regulaue ja de forma autònoma, completa e sistematica. Eth Libe IV a partit d'aguesta norma e, damb ocasion dera sua rehonuda en CCCat, s'a procedit a actualizar-la e modificar-la d'acòrd damb çò que s'a considerat de besonh entara societat modèrna e en tot cambiar eth qué a de regir. Era naua norma respècte es principis tradicionaus classics deth dret catalan, en un sistèma basat ena libertat de testar, e introduís nauetats significatives en ua regulacion que, pendent es sòns quinze ans longui de vigència, a estat pro positiva entara practica. Entre es novetats mès considerables deth Libe IV, que s'estructure en sies títols, cau destacar es relatives ara regulacion dera pactes successòris, es drets deth veude ena succession intestada, ath quau se compare eth convivent ena union estable de parelha, es reformes en matèria de legitima e quatau viudau, era suppression dera resèrva, atau coma era naua regulacion dera comunitat hereditària e era responsabilitat der eretièr. Eth nau dret de successions de Catalonha entrerà eth vigor er 1 de gèr de 2009.

Libe V

Era Lei 5/2006, de 10 de mai, aprovèc eth Libe V deth Còdi Civiu de Catalonha, dedicat as drets reaus; en eth s'i regulen figures juridiques taplan importantes coma eth dret de proprietat, er usufructe o era ipotèca.

16 NÚM

Eth camin entà arribar-i non a estat facil. A estat de besonh modernizar, rehóner e armonizar eth contengut de sèt leis, e regular, per prumèr còp de manera completa en Catalunya, tota ua tièra de figures juridiques que son eth supòrt e dan coesion ar entramat de normes qu'intègren eth dret patrimonial, laguens deth Còdi Civiu de Catalunya; per exemple, era possession e es mecanismes d'adquisicion des drets reaus.

Ua des nauetats de mès transcendéncia sociau deth Libe V a estat era naua regulacion dera proprietat orizontau, regim juridic jos eth quau s'organizan normaumentos, per exemple, es diferentes titolaritats des pisi o locaus d'ua madeisha bastissa. Destaque mès que mès era melhora deth funcionament deth conselh de proprietaris, era regulacion dera nomenada “proprietat orizontau complèxa”, adaptada as conjunts immobiliaris damb diuèreses bastisses mès damb zònes comunitàries, coma son piscines o zònes de léser, e era dera “proprietat orizontau per parcèlles”, ei a díder, es nomenades vulgaraments urbanizacions privades.

Eth Libe V a regulat, per prumèr viatge de manera completa, bères figures, coma eth dret de vòl, que permet bastir ua o mès plantes sus er immòble gravat, o es drets de profitament parciu, figura classica qu'eth legislador preten reviscolar damb era sua aplicacion a naues finalitats, coma era conservacion des recorsi naturaus e païsatgistics.

En matèria deth dret reau d'ipotèca, era Generalitat a optat per non exercir era sua competéncia legislativa ena sua totalitat, e s'a limitat a regular béri cassi especiaus, coma era ipotèca der abitatge familhau o era ipotèca en garantida de pensions compensatòries, en cas de nullitat deth matrimòni, divòrci o separacion judiciau.

Eth Libe V ei, en linhes generaus, digne d'elogi. Eth legislador catalan i a esmerçat fòrça esfòrci e eth resultat a estat ua regulacion modèrna, suenhada e utila des drets reaus. I a, totun, bères mancances e imprecisions que calerie corregir, coma, per exemple, era non regulacion dera penhora flotanta.

Abstracts

Abstracts

Codification

Since the Constitution, Catalonia has assumed sole legislative authority in the civil sphere, firstly through art. 92 EAC 1979, and then reinforced with art. 129 EAC 2006. Art. 149.1.8^a CE establishes the division of authority. Regarding the interpretation of the word “*development*”, the basis of the current art. 129 EAC is in the *broad* or *autonomist* interpretation which assumes that it is possible to legislate, without limitations, regarding civil law in any area, without any restrictions beyond the reservation of those areas reserved for the state.

The process of creating civil legislation, which will culminate in the drawing up of all the volumes of the Catalan Civil Code, has been carried out in well-defined stages: first came the incorporation into Catalan legislation of the 1960 Compilation of Civil Law, from which point onwards the goal was the drawing up laws for the civil institutions themselves; this stage included the passing of the Inheritance Code and the Family Code, amongst others. The next phase began with Decree 190/2000, of 29 May, which established the Codification Commission, within the Private Law Observatory under the auspices of the Catalan Government's Department of Justice. From the Commission's work came several special laws and Law 29/2002, the first of the Civil Code of Catalonia (CCCat), which started the process towards drawing up a single body of law. The CCCat's first Law establishes the structure and composition: Volume I: general regulations, prescription and limitation; Volume II: person and family; Volume III: artificial persons; Volume IV: inheritance; and Volume VI: obligations and contracts. The body of legislation aims to contain the whole of Catalan civil legislation and has its own supplementary system that has a common law character (art. 111-4 CCCat), as that is the basis of the Catalan legal system. In technical terms, it is structured as an open code.

Volume I

Volume I is the first of which the Civil Code of Catalonia to enter into force. Paragraph I of it contains a series of “general regulations”, that establish the sources and basic principles of Catalan civil law. Art. 111-4 is especially important, which presents the Civil Code's regulations as “common law” in Catalonia, with Catalan law being “preferentially applied” in Catalonia, so that supplementary law may only be applied if, once it has been integrated into legal tradition and its general principles, it does not run counter to the rules and characteristic principles of Catalan law. Furthermore, some basic legal principles are listed, such as civil liberty, good faith or fairness. Paragraph II contains modern and complete regulation of prescription and limitation, with differences between existing civil rights in Spain highlighted, such as a reduction and homogenisation of periods of prescription, the suspension of prescription, as well as its interruption or the possibility of conventionally modifying timescales.

16 NÚM

Volume III

Law 4/2008, of 24 April, of Volume III of the Civil Code of Catalonia, relating to artificial persons, rewrites and adapts Catalan laws relating to associations and foundations in the systematic way characteristic of a civil code; these were previously contained in two special laws, Law 7/1997 and Law 5/2001. The main innovation of this rewriting and adaptation is the incorporation of a new paragraph called general regulations, applicable to associations and foundations, and also to other legal entities governed by Catalan law, such as cooperatives, mutual insurance companies or savings banks. The general regulations govern the basic characteristics of legal entities; the instruments of legal entities to act and be represented; the basic rules for accounting and documentation; acts of structural modification; the settlement procedure and the rules governing advertising. Paragraphs II & III govern the law relating to associations and foundations following the model of the already-existing law, but some of the content is updated and some problems with the text have been overcome to guarantee that these bodies can achieve their goals more successfully. The Law requires already-existing associations and foundations to adapt to Volume Three's regulations within three years, starting from its entry into force, which is happening 3 August 2008.

Volume IV

Law 10/2008, of 10 July, on volume IV of the Civil Code of Catalonia, regarding inheritance, incorporates this part of our law to the CCCat. Until now, Catalan inheritance law was contained in Law 4/1991, of 30 December, *on the Inheritance Code*, which already regulated in autonomously, completely and systematically. Volume IV took these regulations as a starting point and, on the occasion of its revised version in the CCCat, it was then updated and modified in accordance with what was considered necessary for the modern and changing society in which it has to govern. The new rules respect the traditional classic principles of Catalan law, in a system based on the freedom to make wills, and introduces significant changes to a system that, during the fifteen long years it was in use, has been very positive for practice. Amongst the most significant innovations of Volume IV, which is divided into six paragraphs, the following must be highlighted: those relating to regulation of inheritance agreements, those concerning the rights of the widow in cases where there is no will, as well as those involving a cohabiting partner in a stable relationship, reforms relating to the widow's rights to a share or a quarter of the estate, the abolition of reservation, as well as new regulation of those who are inheriting and their responsibilities. The new Inheritance Law for Catalonia will come into force 1 January 2009.

Volume V

Law 5/2006, of 10 May, passed Volume V of Civil Code of Catalonia, dedicated to property rights; it regulates legal concepts as important as law relating to property, usufruct or mortgages.

Abstracts

Reaching this point has not been easy. It has been necessary to modernise, rewrite and harmonise the content of seven laws, and regulate, completely for the first time in Catalonia, a whole series of legal concepts which are the support for and give cohesion to a legal framework brought together by proprietary equity, within the Civil Code of Catalonia; for example possession and the means of acquiring property rights.

One of Volume Five's most socially important innovations has been the new rules for joint ownership, under which legal system they are normally organised; for example, different ownerships of the apartments or areas of a single building. It particularly highlights improvements to the working of owners' councils, the regulation of so-called "complicated joint ownership", adapted to groups of properties with various buildings but with communal areas, such as swimming pools or recreation areas, and of "parcelled joint ownership", in other words those that are commonly called private developments.

Volume V has, for the first time, completely regulated some concepts, such as projection law, which allows the construction of extra floors on affected buildings, or rights to partial exploitation, a classic concept which the legislator is attempting to revive by applying it to new ends such as the conservation of natural and landscape resources.

Regarding mortgage liens, the Catalan Government has opted not to fully exercise its legislative authority, and has limited itself to regulating some specific eventualities, such as mortgaging the family home, or guaranteeing compensatory pensions in the case of marriage annulment, divorce, or legal separation.

In general terms, Volume V is praiseworthy. The Catalan legislature has invested a great deal of effort in it and the result is a modern, painstaking and useful regularisation of property laws. There are, however, it is not quite complete in some places and not quite accurate in others and these parts need correcting; for example there is no regulation of floating securities.

Résumés

Codification

Après avoir établi sa Constitution, la Catalogne a, tout particulièrement, assumé certaines responsabilités afin de légiférer en matière civile, tout premier avec l'article 9.2 EAC 1979, qui renforce l'article 129 EAC 2006. L'article 149.1.8 CE en établit l'attribution de ses compétences. En ce qui concerne l'interprétation du mot «développement», l'actuel article 129 EAC s'appuie sur une interprétation *ample ou autonomiste* selon laquelle on peut légiférer, de manière illimitée, quant au droit civil, sur n'importe quel point, à l'unique condition que les réserves émises sur ces points soient instaurées par l'État.

Le processus législatif en matière civile, qui culmine avec l'élaboration de l'ensemble des livres du Code civil catalan, s'est développé à travers différentes étapes bien déterminées. Tout a commencé par une phase d'incorporation, à l'élaboration juridique de la Compilation du Droit Civil de 1960, moment à partir duquel la mise en place des règles des propres institutions civiles était l'objectif principal ; lors de cette étape le Code de successions et le Code de la famille, entre autres, ont été ratifiés. L'étape suivante débute au moment de l'élaboration du Décret 190/2000, du 29 mai, que la Commission de Codification instaure, à l'Observatoire du Droit Privé catalan au sein du Département de Justice de la Generalitat. Diverses lois spéciales et la Loi 29/2002, première loi du Code civil catalan, étant le fruit du travail de la Commission, constituent les premiers éléments de la rédaction d'un corps légal unique. La première Loi du CCC (Code civil catalan) en établit la structure et la composition : Livre I : dispositions générales, prescription et caducité ; Livre II : personne et famille ; Livre III : personne juridique ; Livre IV : successions et enfin Livre VI : obligations et contrats. L'objectif principal du corps légal est d'englober l'ensemble de la législation civile catalane. Il dispose pour cela de son propre système de supplémentarité et il a un caractère de droit commun (article 111-4 CCC), norme basique pour l'élaboration juridique catalane. Techniquement, il est structuré comme un code ouvert.

Livre I

Le Livre I est le premier des livres qui composent le Code civil catalan qui soit entré en vigueur. Son Titre I renferme une suite de « dispositions générales », qui établissent la base et les principes basiques du droit civil catalan. L'article 111-4 est particulièrement fondamental attendu qu'il présente les dispositions du Code civil en tant que « droit commun » en Catalogne, le système législatif catalan étant prioritaire en Catalogne, le droit supplétif peut être appliqué uniquement si, une fois qu'il est intégré à la tradition juridique et à ses principes généraux, il ne s'oppose pas aux lois et/ou aux propres principes du droit catalan. De plus, certains principes juridiques basiques y sont énumérés, comme, par exemple, la liberté civile, la bonne foi ou l'équité. Le Titre II comporte une régulation moderne et complète de la prescription ainsi que la caducité, avec d'importantes

Résumés

nouveautés en ce qui concerne les droits civils en vigueur en Espagne, comme, par exemple, la réduction et l'homogénéité des termes normatifs, la suspension de la prescription par rapport à son interruption ou la possibilité de modifier conventionnellement les termes.

Livre III

La Loi 4/2008, du 24 avril, extraite du livre III du Code civil catalan, concernant les personnes juridiques, révise et adapte, dans le système du Code civil, la réglementation catalane en matière d'associations et de fondations, qui apparaissaient antérieurement dans les deux lois spéciales, la Loi 7/1997 et la Loi 5/2001. La principale nouveauté de cette tâche de remaniement et d'adaptation est l'incorporation d'un nouveau titre de dispositions générales, qui peut être appliquée aux associations et aux fondations ainsi que, de forme supplémentaire, à d'autres personnes juridiques régies par le droit catalan, comme, par exemple, les coopératives, les mutuelles de prévision sociale ou les caisses d'épargne. Les dispositions générales réglementent les attributs basiques de la personnalité juridique ; les instruments d'action et de représentation des personnes juridiques ; les normes basiques du régime comptable ou documentaire ; les actes de modification structurale ; le procédé de liquidation ainsi que le régime de publicité. Les titres II et III établissent le droit d'associations et de fondations suivant les normes du droit préexistant, cependant certains contenus y sont actualisés ainsi que certains manques y sont comblés afin que ces entités puissent, en toute garantie, atteindre, de manière plus effective, leurs objectifs. La loi requiert que les associations et les fondations qui ont déjà été constituées s'adaptent aux dispositions du troisième livre sous un délai de trois ans à compter de son entrée en vigueur, qui sera effective à partir du 3 août 2008.

Livre IV

La Loi 10/2008, du 10 juillet, extraite du Livre IV du Code civil catalan, concernant les successions, incorpore ces dernières au droit du CCC. Jusqu'à présent, le droit de succession catalan apparaissait dans la Loi 4/1991, du 30 décembre, du Code de successions, qui le contrôlait, alors, de forme autonome, complète et systématique. Le Livre IV est basé sur cette norme et, à l'occasion de son remaniement dans le CCC, son actualisation ainsi que sa modification ont été effectuées, tout en respectant ce qui a été considéré comme nécessaire pour la société moderne et ce qui doit être changé pour la diriger. La nouvelle normative honore les principes traditionnels classiques du droit catalan, dans un système assis sur la liberté de tester et elle introduit certaines nouveautés significatives dans une réglementation qui, durant les quinze longues années pendant lesquelles elle était en vigueur, a été assez positive pour la pratique. Parmi les nouveautés les plus remarquables du Livre IV, qui est structuré sous six titres, il faut souligner les points concernant la régulation des contrats de succession, les droits du veuf lors de la succession intestat, c'est à dire la personne ayant un couple en union stable, les réformes en matière de légitimité et concernant la quatrième partie de l'héritage, la suppression de la réserve, ainsi que la

16 NÚM

nouvelle régulation de la communauté héréditaire ainsi que la responsabilité de l'héritier. Le nouveau droit de successions de la Catalogne entrera en vigueur le 1er janvier 2009.

Livre V

La Loi 5/2006, du 10 mai, a ratifié le Livre V du Code civil catalan, consacré aux droits réels et dans lequel certains caractères juridiques, aussi importantes que le droit à la propriété, l'usufruit ou l'hypothèque y sont légiférés.

Le chemin pour y arriver n'a pas été facile. Il a fallu moderniser, remanier et harmoniser le contenu de sept lois, ainsi que légiférer, pour la première fois et de manière complète en Catalogne, toute une suite de personnes juridiques qui constituent le support de cette Constitution et qui donnent de la cohésion à ce canevas de normes que renferme le droit patrimonial, dans le Code civil catalan; comme, par exemple, la possession et les mécanismes d'acquisition des droits réels.

Une des nouveautés du Livre V qui a connu le plus grand impacte social est la nouvelle réglementation de la propriété horizontale, régime juridique sous lequel, normalement, sont organisées, par exemple, les différentes possessions de logements ou de locaux dans un même immeuble. Cela concerne tout particulièrement l'amélioration du fonctionnement de l'assemblée des propriétaires, la régulation de la dite « propriété horizontale complexe », concernant les ensembles immobiliers avec plusieurs bâtiments possédant des zones communautaires, comme, par exemple, les piscines ou les zones de détente, et celle de la « propriété horizontale par parcelles », c'est-à-dire, celles qui sont appelées vulgairement des lotissements privés.

Le Livre V établit, pour la première fois et de manière complète, certains caractères, comme le droit de vol, qui permet de construire un ou plusieurs étages sur l'immeuble indiqué, ou le droit de bénéficier partiellement de la personne classique que le législateur prétend raviver lors de son application à de nouveaux objectifs, comme la conservation des ressources naturelles et du paysage.

En ce qui concerne le droit réel d'hypothèque, la Generalitat a opté pour ne pas exercer sa compétence législative dans sa totalité et elle s'est, ainsi, limitée à légiférer certaines hypothèses spéciales, comme l'hypothèque pour le logement familial ou l'hypothèque en garantie de pensions compensatoires, en cas de nullité du mariage, de divorce ou de séparation judiciaire.

Le Livre V est, de forme générale, digne d'éloge. Le législateur catalan y a consacré beaucoup d'efforts et le résultat en a été une réglementation moderne, soignée et utile des droits réels. Il y a, cependant, quelques manques et quelques imprécisions qu'il faudrait corriger, comme, par exemple, la non réglementation de gages flottants.